

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อมุ่งศึกษาสภาพและความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๑ ขอบเขตด้านประชากร

นิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา ชั้นปีที่ ๑ - ชั้นปีที่ ๕ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ส่วนกลาง) มี จำนวน ๑๔๗ รูป/คน โดยทำการสุ่มแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionare)

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ ๓.๑ กลุ่มตัวอย่างจำนวนนิสิตคณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา ชั้นปีที่ ๑ - ชั้นปีที่ ๕ ระดับชั้นปริญญาตรี รวม ๕ ปี

ลำดับที่	ชั้นปีที่	จำนวน
๑	ปีที่ ๑/๒๕๖๐	๒๖
๒	ปีที่ ๒/๒๕๕๙	๓๒
๓	ปีที่ ๓/๒๕๕๘	๓๖
๔	ปีที่ ๔/๒๕๕๗	๒๕
๕	ปีที่ ๕/๒๕๕๖	๒๘
รวม		๑๔๗

๓.๑.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในพื้นที่ที่เป็นสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ส่วนกลาง)

๓.๑.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเริ่มศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจนมาถึงขั้นการลงพื้นที่เก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ผล ระหว่างเดือน สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือน มกราคม ๒๕๖๑ เป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง เป็น แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย เรื่อง สภาพและความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชา สังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑) ศึกษาสภาพและความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) ศึกษาหลักการและทฤษฎี จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

๓) ศึกษาการดำเนินงานของสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๕) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้านำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม เสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้ง ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity)

๒. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพและความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน ๘ ด้านคือ

๑. ด้านองค์ประกอบของหลักสูตร

๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน

๓. ด้านสื่อการเรียนการสอน

๔. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

๕. ด้านการวัดผลและประเมินผล

๖. ด้านบทบาทของอาจารย์ผู้สอน

๗. ด้านวัฒนธรรมการจัดการเรียนการสอน

๘. ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

๓. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ทั้งนี้เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)^๑ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งเป็นค่า ๐.๘ – ๑.๐๐ โดยผู้เชี่ยวชาญ ๕ ท่าน

๓) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronback) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .๙๓๗

๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทำหนังสือถึง สาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

๒. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถามส่งถึงคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

๓. ผู้วิจัยเดินทางตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในระหว่างเดือนกันยายน-เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ แล้วนำมาวิเคราะห์

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ มาดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดมาให้คะแนน ตามแนวทางการประเมินความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบบลิเคิร์ต (Likert' Scales)

๕	คะแนน	หมายถึง	มากที่สุด
๔	คะแนน	หมายถึง	มาก
๓	คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
๒	คะแนน	หมายถึง	น้อย

^๑สุวรรีย์ ศิริโกการภิมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๒๔๓-๒๔๔.

๑ คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

๒. การแปลผลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนน แล้วแปลความหมายที่กำหนดดังนี้

๑) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

๒) แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยการหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เป็นรายข้อและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยหาค่าเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน (Class interval) ๕ ระดับ ดังนี้^๒

๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	มากที่สุด
๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายถึง	มาก
๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายถึง	ปานกลาง
๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายถึง	น้อย
๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายถึง	น้อยที่สุด

๓) แปลผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพและความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ใช้เครื่องมือทางคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

๑. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

$$\text{จำนวนประชากรของนิสิต} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

๒. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. เป็นรายด้านและรายข้อ

^๒ประกอบ กรรณสูตร,สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์,พิมพ์ครั้งที่ ๓ ,(กรุงเทพมหานคร: ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๘.

๓. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพและความคาดหวังของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาสังคมศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยการทดสอบค่าที ($t - test$) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)